

ОСНОВИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЕНЕРГОМАШИНОБУДІВНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЇЇ СЕРТИФІКАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Єфімов О.В., Тютюник Л.І., Іванова Л.А.

*Національний технічний університет
„Харківський політехнічний інститут”, Харків*

В умовах активної глобальної світової економіки успіх окремих галузей економіки, в тому числі і енергомашинобудівної, на зовнішньому і внутрішньому промислових ринках повністю залежить від того, наскільки їх продукція або послуги відповідають загальноприйнятим стандартам якості. Тому проблема забезпечення і постійного підвищення якості енергомашинобудівної продукції актуальна для всіх країн і підприємств, які є лідерами в галузі енергетики. При вирішенні цієї проблеми необхідно врахувати те, що підвищення якості продукції – задача довгострокова і безперервна. Рівень якості продукції не може бути постійною величиною. Вироби залишаються технічно прогресивними до тих пір, доки їм на зміну не придуть нові, ще більш досконалі, що обумовлено науково-технічним прогресом в науці і техніці. Але на кожному часовому етапі продукція повинна бути оптимальною, тобто такою, що максимально задовольняє потреби споживачів при відносно мінімальних затратах на її досягнення. З розвитком науково-технічного прогресу проблема якості не спрощується, а, навпаки, стає складнішою. Тому вирішувати її традиційними методами, тобто лише шляхом контролю якості готової продукції, практично неможливо. Повинен бути комплексний, системний підхід, реалізація якого можлива лише в рамках системи управління якістю. Значну роль в підвищенні якості енергомашинобудівної продукції відіграють національні стандарти, які є організаційно-технічною основою систем якості. На перших порах мала місце практика внесення в контракти вимог до систем якості, що доповнювали вимоги до продукції, а також до перевірки систем якості на підприємстві у виробника. Для регулювання процесу перевірки систем якості в ряді країн (США, Канада, Великобританія та інші) були створені національні стандарти, що встановлюють вимоги до систем якості, а в 1987 р. Міжнародною організацією із стандартизації ISO були розроблені і впроваджені міжнародні стандарти серії 9000, доповнені в подальшому стандартами серії 10000, які сконцентрували досвід управління якістю, нагромаджений в різних країнах, і в багатьох із них були запроваджені як національні.

У доповіді наведені методи та підходи до організації національних стандартів для енергомашинобудівної продукції у промислово-розвинутих країнах, таких як Україна, її сертифікації та керування якістю.